

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านทำนองเสนาะ : กลอนดอกสร้อย

การอ่านทำนองเสนาะ คือ วิธีการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะ ตามลีลาของบทร้อยกรองประเภท โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย

วัตถุประสงค์การอ่านทำนองเสนาะ

การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านออกเสียงนิยมอ่านให้ผู้อื่นฟัง ให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ทำให้เห็นความงาม ความไพเราะเพราะพริ้ง เพื่อเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรอง

หลักการอ่านทำนองเสนาะ กลอนดอกสร้อย

กลอนดอกสร้อย หรือบทดอกสร้อย จะแตกต่างจากกลอนทั่วไป ผู้อ่านทำนองเสนาะ ต้องสังเกตลักษณะของคำประพันธ์ ดังนี้ ๑ บาท มี ๘ วรรค วรรคแรกจะมี ๔ คำ คำแรกกับคำที่ ๓ จะซ้ำกัน คำที่ ๒ ใช้คำว่า “เอ๋ย” คำลงท้ายบทใช้คำว่า “เอ๋ย” ในการอ่านทำนองเสนาะ มีแนวการอ่านดังนี้

๑. แบ่งวรรคคำอ่านให้ถูกต้องตามหลักคำประพันธ์ ระวังคำที่อ่าน แยกคำไม่ได้ ควรเตรียมอ่านก่อนอ่านให้ผู้ฟัง

๒. อ่านออกเสียงคำที่ใช้ ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง

๓. อ่านถูกจังหวะ เอื้อเสียงสัมผัสให้ไพเราะ อ่านเสียงต่อเนื่องกัน จนจบบท

๔. อ่านทอดเสียงช้าลง เมื่อจบบท

บทดอกสร้อย

ไก่แจ้

ทำนอง ร้องลำนำนางนาค

ไก่เอ๋ยไก่แจ้
ถึงยามขันขันแซ่กระชั้นเสียง
โก่งคอเรื้อยร้องซ้องสำเนียง
ฟังเพียงบรรเลงวังเวงดัง
ถ้าตัวเราเหล่านี้นั้นนีก
ถึงคุณครูผู้ฝึกสอนสั่ง
ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง
คงตั้งแต่สุขทุกวันเอ๋ย

ดอกสร้อยสุภาচিত, กระทรวงศึกษาธิการ
บทอาชยาน บทเลือก

ท ๑๔/ผ.๒-๐๕

ใบงานที่ ๐๕
เลือกคำเติมลงในบทดอกสร้อย

คำชี้แจง เลือกคำเติมลงในบทดอกสร้อย

แซ่	สำเนียง	ผู้ฝึก	สองครั้ง
เพียง	ตั้ง	เอ๋ย	เอ๋ย

ไก่แจ้

ไก่.....ไก่แจ้

ถึงยามขันขัน.....กระชั้นเสียง

โก่งคอเรื้อยร้องซ้อง.....

ฟัง.....บรรเลงวังเวงดัง

ถ้าตัวเราเหล่านี้หมั่นนึก

ถึงคุณครู.....สอนสั่ง

ไม่มากนักสักวันละ.....

คง.....แต่สุขทุกวัน.....

ดอกสร้อยสุภาชีวิต, กระทรวงศึกษาธิการ
บทธาขยาน บทเลือก

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ให้สวยงาม

ໂກ່ເອ້ໂກ່ແຈ້

ถึงยามขึ้นขึ้นแซ่กระชั้นเสียง

โค้งคอเรือร้องซ้องสำเนียง

ฟังเพียงบรรเลงวังเวงดัง

ถ้าตัวเราเหล่านี้หมั่นนึก

ถึงคุณครูฝึกสอนสั่ง

ไม่มากนักสักวันละสองครั้ง

คงตั้งแต่สุขทุกวันเอย

ดอกสร้อยสุภาวดี, กระทรวงศึกษาธิการบทธาขยาน บทเลือก

[illegible]

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

บทดอกสร้อย ไก่อแก้ว

ไก่อ่อยไก่อแก้ว
ชั้นแว่วปลุกเรายามเช้าตรู่
เสียงไก่อั่นเตือนจิตให้คิดดู
ไหนไก่อจึ้งรู้จักเวลา
ขึ้นนอนสายต่อไปไม่ดีแน่
คนจะแพ้ไก่อแก้วเสียแล้วหนา
ทุกชั่วโมงนาที่มีราคา
ลุกขึ้นมากอบกิจสัมฤทธิ์เอย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, ศึกษาภาษิตและร้อยกรอง.

ใบงานที่ ๐๗
ตอบคำถามเกี่ยวกับไก่

คำชี้แจง ตอบคำถามเกี่ยวกับไก่
บอกประโยชน์ของไก่

1.....
.....

๒.....
.....

๓.....
.....

บอกพันธุ์ไก่ที่นักเรียนรู้จัก

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่ ๐๘

ตอบคำถามจากการอ่านบทดอกสร้อย ไก่แก้ว

คำชี้แจง ตอบคำถามจากการอ่านบทดอกสร้อย ไก่แก้ว

๑. บทดอกสร้อยนี้กล่าวถึงสัตว์ชนิดใด

๒. สัตว์ในบทดอกสร้อยนี้ทำหน้าที่อะไร และหน้าที่นั้น ช่วยคนเราในเรื่องใดบ้าง

๓. นักเรียนคิดว่าสัตว์ในบทดอกสร้อยรู้จักเวลาเช้า เวลาสาย เวลาค่ำหรือไม่ อย่างไร

๔. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านบทดอกสร้อยบทนี้

๕. สัตว์ในบทดอกสร้อยนี้มีคำว่า “แก้ว” ต่อท้าย น่าจะมีความหมายว่าอย่างไร

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่